

הוועדה להערכת תוכניות לימודי משפטים

אוניברסיטת תל אביב

דוח הערכה

2015

אוניברסיטת תל אביב

תקציר מנהלים

הפקולטה למשפטים של אוניברסיטת תל אביב היא בית ספר ברמה עולמית. יש לה אנשי סגל מעולים וסטודנטים מצוינים והיא מספקת השכלה משפטית משובחת שבמסגרתה היא חושפת את הסטודנטים הן לניתוח דוקטריני מסורתי והן לשלל גישות בין-דיסציפלינריות.

בעמודים הבאים אנחנו מעלים כמה הצעות ידידותיות לאופן שבו יכולה הפקולטה למשפטים של אוניברסיטת תל אביב להשיג את מטרותיה בצורה אפקטיבית עוד יותר. אל לאף אחת מההצעות האלה להמעיט מהשקפתנו, הגורסת שאוניברסיטת תל אביב צריכה לראות בפקולטה למשפטים שלה את אחד היהלומים בכתרה, וצריכה להתאמץ לשפרה עוד יותר.

המלצות רצויות:

1. כיוון שהתקנים לקביעות מעטים, על האוניברסיטה להיות גמישה בהקצאתם בעת הצורך כדי להתחרות על "מטרות הזדמנות" אמיתיות.
2. לתוכניות משותפות יש ערך ניכר מן הפן החינוכי, אבל הן מחייבות מידה רבה של תיאום בתוכניות הלימוד ובאדמיניסטרציה כדי להפיק את מלוא הפוטנציאל. זה תחום שבו האוניברסיטה יכולה למלא תפקיד מועיל בסיוע לפקולטות השונות לשתף ביניהן פעולה. חשוב להבין שתוכנית לתואר משולב לא תהיה אפקטיבית אם פשוט תעמיס 50 אחוזים נוספים של קורסים על סטודנטים עמוסים מלכתחילה.
3. השכלה משפטית קלינית הפכה להיות סטנדרט בהכשרה משפטית. מכאן נובע שהאוניברסיטה צריכה להביא את עלות ההשכלה הקלינית בחשבון בקביעת עלות הכשרתו של עו"ד, ולטווח הארוך יותר היא צריכה למצוא מעמד הולם לחברי סגל בקליניקה. הסדרים אד הוק מתאימים לתקופת השקה של יוזמה חדשה, אבל לא לטווח הארוך.
4. בשנת 2008 האוניברסיטה הקטינה את מחזור הסטודנטים לתואר ראשון במשפטים (LLB) ופיצתה על ההפחתה במספרם בהגדלה של מחזור הסטודנטים לתואר שני (LLM). אנחנו אמנם מבינים את הסיבות להחלטה זאת, אבל היא מעלה שלל סוגיות שיש להמשיך לעסוק בהן:
  - איוש קורסים לתואר שני בחברי סגל מן החוץ לא עלה יפה. מן הראוי שחברי סגל קבועים ילמדו יותר מן הקורסים לתואר שני.
  - בהתחשב בעובדה שרבים מן הסטודנטים לתואר שני מגיעים מן המכללות למשפטים, ולחלקם אין הכנה ראויה, תוכנית התואר השני המצוינת של אוניברסיטת תל אביב מהווה הזדמנות, ויש לה מחויבות, לספק את הקורסים הדרושים על מנת להעלות את הסטודנטים לרמה הגבוהה שהיא מספקת בדרך כלל.
5. מגבלות אפשריות על תוכניות חוץ-תקציביות: נשמעו אמירות על הגבלה רגולטורית שאולי תושג בקרוב על תוכניות חוץ-תקציביות. אם אכן תהיה כזאת, אנחנו ממליצים שהתוכניות הבינלאומיות לא יכללו בהגבלות הללו, בשל הקשר הישיר שלהן ליעד הליכה של התמודדות עם הגלובליזציה.
6. כדי לתת תמריצים הולמים לחברי סגל להתמודד על מלגות תחרותיות, עניין הנמצא בראש סדר העדיפויות של האוניברסיטה, עליה לאפשר לחברי סגל להמיר חלק מהתחייבויות ההוראה שלהם לצורך זה, כל עוד תנאי המלגה מאפשרים זאת.